

Adrian Alui Gheorghe

Luna Zadar

roman

CARTEA ROMÂNEASCĂ
2016

Partea întâi

Poate că nu ar fi trebuit să vin niciodată aici.
Poate că nu ar fi trebuit să vin niciodată aici.
Poate că nu ar fi trebuit să vin niciodată aici.
Pentru că pe mine nu mă așteaptă nimeni niciodată aici.
Holul lung, lung, ca un tunel oranj. La capăt, mama.
Să mă duc? Să nu mă duc?

Am dureri mari de cap, mă prind cu mâinile de spătarul
scaunului din fața mea și din zgâlțâitorile acestuia îmi dau seama
că tremur. Îmi tremură mâinile. Mă uit la ele, sunt albe, albe,
degetele lungi par niște picioaroaie de păcănel care se agită
bălos de lemnul scorojit al spătarului scaunului. Sînt urite mi-
nile mele, de asta le ascund în buzunare.

Nu are niciun sens.

Ba, are...!

Poate că nu ar fi trebuit să vin aici, azi.

Poate că nu ar fi trebuit să vin niciodată aici.

La capăt holul e întunecat, de acolo va apărea mama. Femeia
care a pierat să o aducă era îmbrăcată cu un halat albăstru și nu
avea nimic aliceva pe dedesubt, decât chiloși și șosete. Se vedea
asa din dungile care se ghiceau prin bumbacul halatului. Prindeau
contur pulpei albe, puțin cam măruntoase, soldurile late. Pășea
de parcă mă chema.

Cînd va reveni cu mama, am să o pot privi pe femeia asta și
din față, jocul stîlbor, profilul pînăcelui. Îmi imaginam că...

1.

Poate că nu ar fi trebuit să vin aici, azi.

Poate că nu ar fi trebuit să vin niciodată aici.

Poate că nu ar fi trebuit să vin niciodată nicăieri.

Pentru că pe mine nu mă așteaptă nimeni niciodată nicăieri.

Holul lung, lung, ca un tunel oranj. La capăt, mama.

Să mă duc? Să nu mă duc?

Am dureri mari de cap, mă prind cu mâinile de spătarul scaunului din fața mea și din zgâlțâiturile acestuia îmi dau seama că tremur. Îmi tremură mâinile. Mă uit la ele, sînt albe, albe, degetele lungi par niște picioroașe de păianjen care se agață hidos de lemnul scorjit al spătarului scaunului. Sînt urâte mâinile mele, de asta le ascund în buzunare.

Nu are niciun sens.

Ba, are...!

Poate că nu ar fi trebuit să vin aici, azi.

Poate că nu ar fi trebuit să vin niciodată aici.

La capăt holul e întunecat, de acolo va apărea mama. Femeia care a plecat să o aducă era îmbrăcată cu un halat albastru și nu avea nimic altceva pe dedesubt, decît chiloții și sutienul. Se vedea asta din dungile care se ghiceau prin bumbacul halatului. Prinudeau contur pulpele albe, puțin cam musculoase, șoldurile late. Pășea de parcă mă chema.

Cînd va reveni cu mama, am să o pot privi pe femeia asta și din față, jocul sînilor, profilul pîntecelui. Îmi imaginam că...

O ușă s-a deschis cu un scârțâit prelung. O ușă metalică, mascată de o altă ușă de lemn.

M-am ridicat brusc în picioare. Cine să mai vină acum, aici, la întâlnirea cu mama?

E un bătrîn. Scheletic. Îi aud oasele zornăind în mersul lui dezordonat. Își împinge pieptul în față, apoi își trage și restul trupului. Mîinile și le aruncă în aer ca și cum s-ar feri de niște gîze sîcîitoare.

Se îndreaptă spre mine.

Fac un pas înapoi.

— O caut pe doamna Titieni, îmi spune.

Nu înțeleg.

— Doamna Titieni, de la oficiu, de la dosare...!?

Tot nu înțeleg.

— Sînteți de aici...?

— Da.

— Doamna Titieni...?

— Doamna Titieni s-a sinucis. Ieri.

— A-ha!

S-a oprit cu ochii pe gura mea, așteptînd o reconfirmare a celor spuse.

— Dumnezeu să o ierte!, spun.

Se re poziționează și o ia gesticulînd înapoi spre ușă. Alungă gîzele invizibile cu brațele aruncate, dezordonat, în aer. Ușa scârțîie îndelung.

Mă trîntesc pe scaun. Capul îmi amortește. Îmi scot mîinile din buzunare și îmi masez capul. Mai ales creștetul, acolo e durerea, acolo e focul.

Azi-noapte, da, azi-noapte am avut fulgere în pîntece... Am vomitat în brațele Aianeii. Am vomitat peste ea. I-am vorbit despre mama. Am plîns.

În gură am gustul amar al bilei care s-a topit în alcool.

Și ce-a mai fost?

Am mers pe un culoar lung, lung, lung...

Dacă aş muri acum? Niii-nooo, niii-nooo...! Ambulanța!

Moartea ca un teatru ieftin. Niii-nooo!

Moartea ca o tîrfă pe care o întinzi într-un pat scîrbos.
Niii-nooo!

Moartea ca un refugiu pentru viețile inutile. Niii-noo!
Niii-nooo!...

Moartea? Filozofie ieftină. Numai proștii vorbesc despre moarte.
Și mediocrii care vor să-și bandajeze mediocritatea. Și bețivii
care vor să-și justifice lașitățile.

Dacă aş pleca acum? Mama nici nu ar ști că am căutat-o,
femeia cu pulpe albe și cu halat albastru i-ar spune... ce? Că a
fost o greșeală. Și să se obișnuiască să n-o mai caute nimeni
niciodată. E o fatalitate să rămîi la un moment dat complet
singur. Abia atunci ajungi la tine însuși. Ce prostie! Aș vrea să
nu mai am gînduri. Gîndurile sînt niște paraziți ai minții, niște
otrăvuri... Altă prostie.

S-a auzit o ușă?

E în capătul holului.

Poate că ar fi trebuit să o iau pe Aiana cu mine, mi-ar fi fost
mai puțin frică. Și mai puțin rău.

E mama?

Mamă, te rog să mă ierți, a trecut ceva vreme, dar am fost
atît de imaterial, că nu m-am putut aduna într-un trup, să ajung
pînă la tine...

Sau nu: Mamă, am fost plecat în Africa de Sud, la o mină
de diamant. Ți-am adus și ție două buzunare cu diamante...
Puah!

Mamă, iată fiul tău, zdreanța sfișiată din măruntaiele tale,
cel care ar fi putut să te ucidă la naștere, să iasă în lume cu toate

intestinele tale, să le deșire mergînd în patru labe pe un culoar ca acesta pînă ai fi dispărut de tot, de tot, de tot...

Gura mi s-a umplut de salivă amară. Bila, ah...!

Ce ar fi dacă aş fugi acum? Mai am timp. Aş deschide uşa de metal, care ar scîrîi prelung, apoi uşa de lemn, apoi e un hol şi încă un hol şi încă un hol şi încă un hol...

Aianaaaa! Aianaaa!...

Femeia se apropia. Era singură? Tăia aerul cu pieptul în faţă, ca şi cum ar fi căutat o linie de sosire pe care trebuia să o atingă într-o competiţie cu sine însăşi... Sînii păreau să nu comunice unul cu celălalt, se mişcau separat.

Hai, unu, doi, unu, doi, unu, doi, mai repede, mai repede...!

Mama?

Halatul albastru se desfăcea peste genunchi, ritmic, pulpele i se vedeau şi mai bine. Pîntecele îi era plat, muntele lui Venus se profila seducător. Niii-nooo!

Paşii îi erau ritmici, bubuiau, timpanele se chinuiau să respingă zgomotul acela infernal. Vibrau. Niii-nooo!

Am dus mîinile la urechi.

Sînii mişcau spasmodic sub halat, erau vii.

Am dus mîinile la ochi. Niii-nooo!

— Poftim, v-am adus aici primele două dosare. Le puteţi studia în linişte. Dacă vreţi copii ale unor pagini, vi le putem pune la dispoziţie. Contra cost. Pentru asta trebuie să faceţi o cerere.

A trîntit dosarele pe pupitru.

— Şi mama?

— Poftim?

— Mama?

Mîinile cu degete ca nişte viermi grăsulii scoaseră cîteva agrafe dintre coperti, neteziră o pagină, plesniră lemnul pupitrului. Sugera că treaba ei se încheiase pe moment.

Bărbia îmi scapă din strînsoarea mușchilor.

Citesc: „Dosar de urmărire informativă număr 24157 nume Radițki Albertina...”

Mulțumesc.

Femeia se îndreaptă spre ușa oficiului, după ușa puteai presupune că mai erau niște birouri.

Pulpele se încordau să pășească, mușchii din interior se prelingeau pînă sub rotulă, zvîcneau. Ca niște șerpi fragezi.

— Sînteți doamna Titieni?

S-a întors, privindu-mă mirată:

— Da.

2.

„Dosar de urmărire informativă număr 24157 nume Radițki Albertina...”

„Dosar de urmărire informativă număr 24157 nume...”

„Dosar de urmărire informativă...”

„Dosar de urmărire...”

Cine pe cine urmărește?

Aiana (*ieri*): E o prostie ce faci? Ce să vezi? Oamenii aceia au trăit în rahat și au întins rahatul pe pereți, în pat, au mîncat rahat, s-au iubit în rahat... Cum sînt luptele acelea în noroi sau în ciocolată, lupte grețose între femei sau între bărbați. Numai că luptele acelea țin un minut, două, zece... La ei lupta în rahat a ținut o viață, două, trei. Și s-au simțit bine mîncînd rahat, înotînd în rahat, au făcut-o cu voluptate. Că dacă nu s-ar fi simțit bine nu te-ai fi născut nici tu, nici eu, rahatul era mediul lor, îl respirau; iar noi sîntem justificarea vieții lor, noi sîntem tuberculul de aur în care și-au pus toate speranțele.

5.

Piața Truda era într-o margine a orașului, ca să ajungem acolo trebuia să ne înghesuiam în niște tramvaie care scîrțîiau din toate încheieturile. La schimbarea macazurilor păreau că se dezmembrează.

— Ești slab, nu o să te ia nimeni, îmi prezise Stepan.

— Lasă, sînt buni și slabii la ceva. Se strecoară pe sub streșini și culeg ouăle de porumbel, rîse un alt tip, Veliko, care fusese și el în autobuzul cu care venisem de la Timișoara, și ne recunoscuse. Uite cîți porumbei sînt pe aici, ai din ce să trăiești, la o adică.

— Ai auzit că niște țigani români au prins lebedele de pe un lac din Viena și le-au mîncat...? Oricum, porumbelul e mai bun. Îl faci crocant, la tigaie.

— Mai degrabă ai cerși, la podul de peste Sava, decît să muncești aici. Ai ieși mai bine. Îți spun eu că e așa, cunosc situația, spuse Stepan.

Nu-mi convenea că mă luaseră la mijloc, că mă tachinau. Mi-am bombat pieptul pînă aproape că îmi plesneau nasturii. Dar nu am rezistat mult. Șobi observă și îmi trase un pumn în spate. Am eliberat aerul șuierînd din gît. Am rîs cu toții. Din stație în stație mai mulți călători urcau decît coborau. Cînd am ajuns la capăt eram ca sardelele într-o conservă.

Piața Truda, acolo unde se negocia forța de muncă, era un tîpșan pe malul unui rîu prins între maluri de beton. Practic nu era o piață, ci un loc viran pe care o mulțime de oameni își negociau ziua de muncă. Cîteva patrule de poliție urmăreau cu atenție mișcarea de du-te-vino, o înghesuială în care nu știai prea bine cine își oferă serviciile și cine le cere. După ora 8 tîrgul se umpluse de lume. Poliția a intervenit și a degajat calea

de acces dintr-o parte în alta, trotuarul. Trudnicii, cum li se spunea muncitorilor cu ziua, au fost înghesuiți unul în altul. Nu trebuia să facă prea mare efort polițiștii, uniforma lor impunea respect. Nimeni nu avea chef să intre la discuție cu poliția, dacă riscai erai urcat imediat în dubă. Rar apărea câte cineva care să aibă nevoie de muncitori cu ziua. Pînă la ora 7, ne-a pus în temă un tip, Vasko, cu care Stepan părea să se cunoască, probabil din alte vremuri, vin cei de la șantier și preiau muncitorii pe care îi cunosc deja, își refac echipele în funcție de treburile pe care le au. Tot atunci vin gospodinele și își iau ajutoare femei pentru menaj. Pe unele le cunosc deja, pe altele le încercă. După ora 8 piața trenează, vin cei care au nevoie de muncitori cu ziua, cu ora, în general munci grele sau nesuferite.

Vasko mai fusese aici, în mai multe reprize, știa ce îl așteaptă.

Știu eu că el, Vasko, care a fost șef de birou la Spațiul locativ la Timișoara, a curățat cu canciocul o groapă cu căcat? Trei tone de căcat erau acolo, la un azil la care nu ajungea mașina de aspirat dejecțiile, că era așezat pe buza unei prăpăstii...?

Nu, nu știam.

— ...Și am spălat groapa de beton cu peria și cu detergent, că așa a fost comanda. Nu aș fi acceptat, dar eram aici de o săptămînă și ajunsesem să mănînc din gunoaie. Asta era în '91, primăvara, că dăduse și mustul zăpezii în rahat și căldura îl dezmoțise.

Cineva l-a țistuit pe Vasko, tocmai apăruse un tip scund, burtos, cu bască, cu un ciuf de mustață sub nas, care căuta doi măcelari cu experiență. A început o foială, se vorbea în românește, în sîrbește, în polonă, în maghiară. Se auzeau și cuvinte englezești, din cînd în cînd. Cei care știau sîrbește traduceau celor care nu știau. Era o oarecare solidaritate în acea atmosferă crepusculară, să fii luat la muncă de cineva, de oricine, devenise un scop pentru fiecare. Un scop urmărit cu disperare. Acasă

aproape fiecare dintre cei care eram acolo disprețuiam munca de acest fel.

S-au ales din mulțime vreo cinci măcelari. Tipul cu bască a început un dialog cu toți la început, apoi cu fiecare în parte. Pe unul l-a eliminat din start, nu știa o boabă sîrbește, era român. Din Moldova, după accent. L-am auzit înjurînd. Pe altul l-a eliminat după ce i-a văzut palmele. Avea niște pete albe, un început de psoriazis. Pe ceilalți trei i-a luat deoparte și a început să vorbească cu ei, precipitat. Negocia. Din cînd în cînd arăta spre mulțimea adunată în Piața Truda, probabil le spunea că dacă nu acceptă prețul avansat de el, are de unde să aleagă alții. În final au ajuns la o concluzie și au plecat toți patru. Au urcat într-o mașină pătrăsoasă, o Lada cam veche care a scos un fum puturos. Poliștii l-au salutat respectuos pe burtos, îl cunoșteau.

Pîna la 10 au mai venit cîțiva ofertanți. Au mai fost ceva solicitări pentru grădinari cu experiență, apoi trei persoane pentru curățenie la o fermă de porci. A fost nevoie de doi tîmplari, dar nu s-a oferit nimeni. Stepan a avut noroc, a fost luat la un service auto, la degajat resturile de metal. Ne-a strîns mîinile și noi i-am urat noroc. Fără el parcă ne simțeam mai stingheri în mulțime. După ora 10 lumea începu să se împrăștie. Erau puține șanse să mai apară cineva să îți ofere vreun serviciu.

Nici marți nu am avut noroc. Stepan fusese reținut la atelierul auto pentru toată săptămîna. Ne-a spus că a încercat fără succes să găsească și pentru noi ceva. Munca era grea, să nu regretăm și să nu-l invidiem.

Nu, nu-l invidiam.

Nici miercuri, nici joi nu ne-a întrebat nimeni ce căutăm acolo. Deja eram obișnuiți ai locului, ne salutăm cu ceilalți, la fel de nenorocoși ca și noi. Și stînd acolo înghesuți, supravegheați de poliție, aproape că așteptam ca pe o fatalitate ora 10,